

26. Što je knjižnica Nag Hammadi?

54 pitanja i odgovora o Isusu Kristu, pripremljenih od tima katoličkih teologa sa sveučilišta Navarra. Ovo je pitanje br. 26: „Što je knjižnica Nag Hammadi?“

28.10.2009.

Prethodna pitanja

- Nag Hammadi knjižnica je kolekcija trinaest starih, kožom omotanih, rukopisaka koji sadrže preko pedeset tekstova.

- Njih je slučajno pronašla skupina stočara u zemljanim posudama na području gornjeg Egipta, blizu sela Quenoboskion, udaljenog 7.5 km od grada Nag Hammadi.
- Oni se sada čuvaju u koptskom muzeju u Kairu i opisani su akronimom NHC(Nag Hammadi Codices).
- Postoje još tri stara rukopisa koja navodno pripadaju istoj kolekciji, a potječu iz 18. stoljeća i čuvaju se u Londonu (Codex Aksewianus, poznatiji kao Pistis Sophia), u Oxfordu (Codex Brucianus) i u Berlinu (Codex Berolinensis). Ova tri rukopisa, iako ne tako stara, potječu sa istog područja.
- Rukopisi iz Nag Hammadija napisani su oko 330. godine i zakopani su na prijelazu iz 4. u 5. stoljeće.

- Ovi rukopisi sadrže oko 50 djela napisanih na koptskom (egipatski jezik kojeg su koristili tamošnji kršćani i koji je pisan grčkim znakovima) koja su prijevodi s grčkog i obično ne previše pouzdani.
- Gotovo sva djela su heretična po svom karakteru i odražavaju različite gnostičke težnje. Većina od njih su već bile poznate jer su bile pobijane od strane crkvenih Otaca, posebno sv. Ireneja, sv. Hipolita Rimskog i sv. Epifanija.
- Glavni doprinos ovih rukopisa je da sada imamo izravan pristup pravim gnostičkim djelima i da se može vidjeti da su crkveni Oci jako dobro znali protiv čega se bore.

● S književnog stajališta mogu se prepoznati najrazličitije vrste: teološke i filozofske rasprave, apokalipse, evanđelja, molitve, djela apostola, pisma, itd. S vremena se pojavljuju naslovi koji nisu isti kao u

originalu već su promijenjeni od urednika ovisno o sadržaju.

► S poštovanjem prema djelima koja nose naslov "evanđelje", može se primijetiti da ona imaju malo sličnosti s kanonskim evanđeljima iz razloga što ne predstavljaju opis života našeg Gospodina, nego izvješćuju o tajnim otkrivenjima koja je Isus navodno otkrio apostolima. Na primjer:

-Evangelje po sv. Tomi sadrži 114 Isusovih citata, jedan iza drugog, bez ikakvog pripovjedačkog teksta osim nekoliko pitanja na par mjesta koja su apostoli postavili;

-"Evangelje po Mariji (Magdaleni)" pripovijeda o otkrivenju proslavljenog Krista, koje je ona imala po uznesenju duše.

● Sa znanstvenog stajališta ovi rukopisi općenito sadrže kršćanske gnostičke radove, iako neki od njih,

poput "Apokrifnog Ivana"- jednog od najvažnijih, jer se pojavljuje u četiri rukopisa - tvore svoju jezgru oko gnostičkog mita, dok kršćanska obilježja čini se ostaju sporedna.

► U ovom mitu se prvo poglavlje Knjige postanka tumači na način da predstavlja Boga Stvoritelja ili Demijurga kao slabog i izopačenog boga koji je stvorio materiju.

► U rukopisima također postoje gnostička djela koja nisu kršćanska, a u kojima su skupljene grčke poganske spoznaje razvijene oko lika Hermesa Trismegista smatranog velikim otkrivačem znanja ("Rasprava 8 i 9"). Ovaj tip gnoze bio je već djelomično poznat i prije ovih otkrića. U knjižnici Nag Hammadi nalazi se čak i dio prijepisa iz Platonove "Republike".

Bibliografía: Raymond Kuntzmann – Jean-Daniel Dubois, *Nag Hammadi. Evangelio de Tomás. Textos gnósticos*

de los orígenes del cristianismo.
Verbo Divino. Estella 1998 (segunda
edición).

Gonzalo Aranda

---

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
hr-hr/article/26-sto-je-knjiznica-nag-
hammadi/](https://opusdei.org/hr-hr/article/26-sto-je-knjiznica-nag Hammadi/) (27.07.2025.)